Selma “Sere” Jalonen

Kapina pulpetissa -kirjaesittely

Kapina pulpetissa on tutkija Leea Lakkan kirja lukutaidosta, kirjoittamisesta sekä peruskoulun tehtävistä ja haasteista nykypäivän Suomessa. Teos perustuu Lakkan etnografiseen tutkimukseen vuodelta 2024: Lakka vietti kokonaisen kouluvuoden yhdeksännellä luokalla tutkien “takariviksi” nimettyä oppilasjoukkoa, joka suhtautuu koulunkäyntiin vältellen, yliolkaisesti tai “läpällä”.

Kirjassa käsitellään muun muassa luku- ja kirjoitustaidon romahtamista, lukemisen vähenemistä, vanhempien vaikutusta lukutottumuksiin ja mahdollisimman vähällä pääsemisen kulttuuriin koulussa ja kotona. Kirjassa ja väitöskirjassa käsitellään myös ryhmädynamiikan, sukupuolen, yhteiskunnallisten rakenteiden, sosiaalisen median, sosioekonomisen taustan sekä koulutuspolitiikan ja aikuisten asettaman “pakon” (suhteessa esim. lukemiseen, kirjoittamiseen, työskentelyyn) vaikutuksia nuorten oppimiseen ja opettamiseen.

Itselle mielenkiintoisia nostoja kirjasta:

- Aikuisten “pakkopääoma” - eli oppilaan tekemä tulkinta opettajan mahdollisuuksista edellyttää työskentelyä, vaatii lämpöä ja luottamusta oppilaan ja opettajan välille
- Ylisukupolvinen maskuliinisuuden rakentaminen voi ohjailla monen “takarivin” oppilaan toimintaa
- Resurssit ja rahoitus aivan perusasioihin vs. mitä ihmeellisimpiin hankkeisiin, joiden toivotaan taikaiskun lailla “korjaavan” peruskoulu